

KRISLAI
Turėtų Paklaustyt
Arkivyskūpo.
Verkia Motinų, Bet Velnią
Mislįja.
Nebetoli.
Lankėsi Svečias.
Gildijos Konvencija.
Rašo A. BIMBA.

Draugas rašo (birž. 16):
Arkivyskūpas Stritch "pa-
darė rimtų perspėjimų. Jei
būsią leista svetimoms, iš už-
sienių atvežtoms idėjoms cia
prigyti, mes patys neteksimė
laisvės, dėl kurios kariaujame."

Tikra tiesa. Pavojaus
iš tų svetimų idėjų yra fašiz-
mas.

Kunigas Prunskis turėtų pa-
klausti arkivyskūpo patari-
mo ir liautis šinkavoti lietu-
vams fašistines-hitlerines idė-
jas. Jos pavojingos, jos sve-
timos, jos yra velnio iškeptos.

Jų šinkoriai turės kraus-
tytis pragaran, kai ten lėks
Hitleris su Mussoliniu. Gaila
būtų, jeigu ten atsidurtų nors
vienas lietuvis.

Prunskis eina labai slidžiu
keliu.

Mūsų kaiminkas Amerikos
redaktorius ponas Laučka nu-
sprendė išlieti porą gailių aša-
rų už lietuviškas motinas. I
d. Mizarą ir mane įsiai gvoitu
šaukia:

"Nejau jie užmiršo savo
motinas, kurios juos išmokė
lietuviškai, kurios jiems sakė
lietuviškas pasakas."

Tame ir dalykas: Mes ne-
pamiršome savo gerųjų, myli-
mųjų motinų. Už tai mes pa-
dedame Lietuvos žmonėms pa-
siliuosuoti iš nacių vergijos, vi-
sais būdais remdami Jungtinių
Tautų karo pastangas.

Bet tuomi negali pasigirti
p. Laučka, Jis darbuojasi kaip
tik atbulai. Jam gaila ne Lie-
tuvos motinų, bet nacių, kad
jie nebūtų iš Lietuvos išmuš-
ti.

Jis verkia tik dėl svieto
akių. Jis verkia, bet velnią
mislįja.

Štai kodėl: Ten pat jis pra-
keikia Sovietų Sąjungą—pra-
keikia už tai, kad jinau būtų
glaudė ir šiandien globoja
tūkstančius lietuvių savo kraš-
to gilumoje. Laučka šaukia:
Kam "juos išplėšė iš gimtosios
gūstos...?"

Laučkai, matyt, būtų buvę
daug geriau, jeigu tie lietuviai
būtų pasilikę Lietuvoje nacių
vergijoje. Jam geriau būtų,
kad šitie lietuviai arba vergiš-
kai dirbtų Hitlerio karinei ma-
šinai, arba, jeigu būtų nepa-
klause, šiandien jau išlėtęsi po
juoda velėna savo "gimtojoje
gūstoje."

Laučkai gaila tų tėvų ir mo-
tinų, kad jie dabar, Lietuvą
išlaisvinus, sugrįš savo gimto-
jon gūstos, — sugrįš gyvi,
sveiki ir galės iš naujo pradėti
gyventi ir dirbti sau, savo tau-
tai ir visai žmonijai.

Tai štai ko vertos tos p.
Laučkos gailiosios ašaros. Jos
skystesnės už skystiausią van-
denį.

Nepamirškite, kad didysis
metis Laisvės piknikas jau
nebe už kalnų. Jis įvyks liepos
4 dieną. Ant rytojaus bus
žvėnta taigi.

Ruoškitės dalyvauti. Pikni-
kas įvyks Klaščiaus parke,
Maspethe. Visi žinote tą vietą.
Pasileikimui parko nereikia au-
tomobilių: priveža Grand St.
gatvėkariai.

Brooklyne lankėsi chicagie-
tis Walter Cook. Malonus
žmogus. Sakė, chicagiečiai vi-
si sveiki ir gerai darbuojasi.

Pasiaveičiavęs drg. Cook čia
kelias dienas sugrįžo pas sa-
vuosius.

Walter, matyt, yra geras
vilnietis. Sakė, gavo keletą do-
lerų dienraščiui paramos.

Darbo žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 146

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telephone: ST 3-3875

Brooklyn, N. Y., Antradienis, Birželio - June, 22, 1943 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIII. Dienraščio XXV

VISUOTINAS ANGLIAKASIŲ STREIKAS

Lietuvos Valstiečių Kova dėl Žemės

Naciai Gražina Žemę Tik Saujelei Lietuvos Pardavimų, Hitlerio Agentų; Valstiečiai Eina į Ginkluotą Kovą

Maskva.— S. Petronaitis perleido spaudai naujų žinių apie Lietuvos valstiečių kovą dėl savo žemės, būtent:

1943 m. vasario 18 d. hitlerininkai išleido plačiai garsintą savo įsakymą apie "žemės nuosavybės teisių grąžinimą." Šitokia apgaule jie tikėjosi patraukti lietuvių valstiečius prie visuotinės mobilizacijos

Per tris mėnesius vokiečių propaganda rėkavo apie "istorinę šio įsakymo reikšmę", iki, pagaliaus, ėmė ji

vykdyti. O tas vykdymas tai buvo rekordinis pasity-
čiojimas iš Lietuvos valstie-
čių. Per trijų mėnesių ty-
rinėjimus ir tikrinimus, hit-
lerininkai surado... 50 lietu-
vių kaipo vertę gauti nuo-
savybės teises. Tuo pačiu
laiku jie suteikė nuosavy-
bės teises keliem šimtam
vokiečių dvarininkų, nese-
niai atvykusių iš Vokietijos.
Ta proga Berlyno ra-
dijas iškilmingai paskelbė
šitokią pranešimą:
"Generalis komisaras Lie-
(Tąsa 5-me pus.)

Sovietai Sunaikino Šimtus Nacių Lėktuvų per Savaitę

London.— Maskvos ra-
dijas pranešė, jog rusų
bombanešiai vėl galingai
triuškino vokiečių lėktuvus
pačiose jų aikštėse ir san-
dėliuose Brianske ir Karače-
ve, į vakarus nuo Oriolo.
Visi Sovietų lėktuvai sugri-
žo.

Praeitą savaitę sovietinės
jėgos sunaikino daugiau
kaip 276 nacių lėktuvus, o
savo neteko 94 lėktuvų.

Per septynių paskutinių
savaitės viso buvo sunai-
kinta 3,595 vokiečių lėk-
tuvai.

Praeitą šeštadienį 50 na-
cių lėktuvų skrido atakuot
Leningrado. 16 priešų lėk-
tuvų tapo nušauta žemyn,
o kiti šalin nuvyti. Rusai
neteko tik dviejų lėktuvų.
Hitlerio lakūnai šiek tiek
pažeidė geležinkelį ties Vol-
chovo.

Sovietų bombos sukėlė
daugelį gaisrų ir sprogmų
tarp nacių lėktuvų ir san-
dėlių ties Briansku ir Ka-
račovu.

Raudonarmiečiai nugalėjo
atgal kuopą vokiečių, da-
riusiu ataką ties Sumy, 90
mylių į šiaurvakarius nuo
Charkovo.

Per susikirtimus įvairiuose
fronto sektoriuose sek-
madienį sovietiniai kovoto-
jai užmušė kelis šimtus vo-
kiečių.

Rusų lakūnai nuskandino
dar vieną kareivinį na-
cių laivą ir padegė vieną

žibalinį ir du transporti-
nius jų laivus Barents Jū-
roje.

Sovietinė artilerija pada-
rė naciams didžią nuostolį
Oriolo srityje ir, tarp
kitko, sunaikino eilę priešų
fortų.

Leningrado fronte rau-
donarmiečiai nušlavė kuopą
hitlerininkų ir sudaužė
44 fortus bei aptvirtintus
rūsius.

DU DALYKAI, KURIŲ ITALAI PAGEIDAUJA

Stockholm, Šved.— At-
keleiviai iš Italijos sako,
kad jos žmonės stokuoja
trijų dalykų—maisto, mie-
go ir vilties; taigi dabar
italai labiausiai pageidau-
ja vieno iš dviejų dalykų,—
kad talkininkai įsiveržtų į
Italiją arba padarytų at-
skirą taiką su ja.

Detroito Riaušėse Nušauta 3 Negrai

Detroit, birž. 21.— Per
baltųjų išsąskaitas riaušes
prieš negrus Belle Isle
Bridge ir kitur negrų gyve-
namoj vietoj, trys negrai
tapo nušauti, du policinin-
kai ir 150 kitų asmenų su-
žeista ir 238 areštuota.

Ukrainos Partizanų Ataka Prieš Nacius ant Geležkelio

Maskva.— Ukrainų pa-
trijotai partizanai suspro-
gino vieno geležinkelio bė-
gius, sustabdė karinį vokie-
čių traukinį ir užmušė 38
hitlerininkus; sunaikino 46
plokščius vagonus, 20 juose
buvusių trokų, 80 motori-
nių dviračių ir sudegino du
vagonus su žibalo bakais.

Anglų Lakūnai Pavertė į Griuvėsius Nacių Creusot Karo Fabrikus Francijoje

London.— Didieji anglų
bombanešiai šeštadienį per-
kūniškai sprogdino didžiuo-
sius karinius Schneider fa-
brikus Le Creusot'e, Fran-
cijoje, 170 mylių į pietus
nuo Paryžiaus. Orinės an-
glų fotografijos rodo, kad
tie fabrikai paversti į mil-
žiniškas griuvėsių krūvas.

(Berlyn radijas pripaži-
no, kad anglai padarė didė-
liu nuostoliu Le Creusot
fabrikams ir sakė, jog ta-
me mieste 180 žmonių už-
mušta ir 7,500 likę be pas-
togės.)

Schneider fabrikai dirbo
didžiąsias kanuoles, garve-
žius, šarvus ir kitus kari-
nius reikmenis vokiečiams.
Tie fabrikai užėmė 270 ak-
rų plotą ir buvo vadinami
"francūziškais Krupp fab-
rikais."

Po to, kai talkininkų
bombos žymia dalim išdau-
žė Esseno Kruppų ginklų ir
amunijcijos fabrikus, vaka-
rinėje Vokietijoje, tai Le
Creusot fabrikai pasidarė
antra tiek svarbesni na-
ciams.

700 Lietuvių Waterburio Piknike Sveikino Sovietus Dvieju Metų Sukaktį Kovos prieš Nacius

Waterbury, Conn.— Čio-
naitiniame piknike, kurį su-
rėngė Karinės Rusijos Pa-
galbos Komitetas ir Lietu-
vių Darbininkų Susivienij-
mo vietinė kuopa sekmadie-
nį, buvo priimta sekama re-
zoliucija:

"M. Kalininui, Sovietų
Sąjungos Pirmininkui.
Mes, 700 žmonių, susirū-
kę lietuvių piknikan pami-
nėti antrųjų metų sukaktį
nuo nacių įsiveržimo į So-
vietų Sąjungą, šiandien bir-
želio 20 d. 1943 m., siunčia-
me šilčiausius sveikinius
karzygiškai Raudonajai
Armijai ir narsiems Sovietų
Sąjungos žmonėms.

"Mes džiaugiamės kartu
su visais draisiais Sovietų
žmonėmis, kad ir tūkstan-
čiai lietuvių kovoja Raudon-
sios Armijos eilėse ir kad
lietuvių partizanų būriai
veda kovą prieš nacius už-
imtosios Lietuvos gilumoje.

"Mes linkime jums grei-
tai laimėti pergalę ir dary-
sime visa, kas tik galima,
kad greičiau būtų sumuš-
tas bendrasis mūsų prie-
šas."

Piknike kalbėjo Genera-
lio Sovietų Konsulato narys
iš New Yorko, Povilas Ro-
tomskis; aldermanas John
Kopcha, kaipo Waterbur-
y'o miesto majoro atsto-
vas; Matas Solomskas ir ki-
ti, kurie bus paminėti se-
kamose Laisvės laidose.

Maskva.— Ši mėnesį So-
vietai sunaikino jau 1,526
nacių lėktuvus.

Streikuoja Pusė Miliono Mainierių

Angliakasių Unijos Vadai Pareiškė, kad Mainieriai Dirbs Valdžiai, bet Nešaukė Jų Darban

Washington, birž. 21.—
Nuo vidunakčio iš sekma-
dienio į pirmadienį sustrei-
kavo apie 540 tūkstančių
angliakasių, nepatenkinti,
kad Karinių Darbų Taryba
neskyrė jiems bent po vieną
dolerį pridėt dienai. Škai-
čiuojama, jog streikas su-
laikys apie dviejų milijonų
tonų anglies iškasimą per
dieną.

Mainierių Unijos politi-
kos komitetas nešaukė an-
gliakasių darban, tačiau
pareiškė:

"Atsisakydami dirbt ka-

syklų savininkams bjaurio-
mis sąlygomis, kurias savi-
ninkai siūlė per Karinių
Darbų Tarybą, mes tvirti-
name, jog kasyklų darbi-
ninkai nori dirbti ir toliau
anglį gaminti pačiai val-
džiai pagal patvarkymus
kasyklų globėjo (vidaus rei-
kalų sekretoriaus H. Ickes,
kūro administratoriaus) po-
to, kai valdžia perėmė ka-
syklas į savo rankas."

Pranešama, kad Mainie-
rių Unijos vadai sutinka
derėtis su kūro administra-
torium Ickes, bet ne su Ka-
rinių Darbų Taryba.

Gal Talkininkai Perimsią Šiaur. Afriką į Savo Rankas

Alžyras, birž. 21.— Tę-
siasis vaidai tarp vyriausio
francūzų komandieriaus
generolo Giraud Šiaurinėje
Afrikoje ir Kovojančiųjų
Francūzų galvos, generolo
de Gaulle'o.

Gen. de Gaulle reikalau-
ja, kad jam būtų pavestas
francūzų armijos perorga-
nizavimas Šiaurinėje ir
Vakarinėje Afrikoje. Jis
nori išrėvėti laukan visus
tokius oficerius, kurie lin-
kė į Vichy Francijos fašis-
tų valdžios pusę arba yra
palankūs Ašiai. Bet gene-
rolas Giraud nesutinkas
urmu daryti tokią griežtą

operaciją savo oficeriams.
Generolo de Gaulle drau-
gai sako, kad jeigu Giraud
nepatenkins jo reikalavimo,
tai de Gaulle apels Šiauri-
nę Afriką ir persikels į
Kovojančiųjų Francūzų
kontroliuojamus plotus.

London, birž. 21.— Ne-
oficialiai pranešama, kad
jeigu generolai Giraud ir
de Gaulle vis tės kiverius ir
nesusis į vienybę, tai gal
Anglija ir Amerika perims
tiesiog į savo rankas bend-
rąją valdžią Šiaurinėje
Francūzų Afrikoje.

Talkininkų Lakūnai Pleskina Italijos Sa-las ir Ją Pačią

Romos radijas pirmadie-
nį pranešė, jog anglų-ame-
rikiečių bombanešiai daug-
meniškai atakavo Neapolį
ir pietinės Italijos uostų
miestus...

London, birž. 21.—Didieji
Anglijos bombanešiai aud-
ringai atakavo Messiną,
didmiestį su uostu šiauri-
niai-rytiniame salos Sicili-
jos kampe, tik už poros my-
lių nuo pietinės Italijos. A-
merikos lėktuvai bombar-
davo Reggio Calabria ir
San Giovanni uostų miestus,
pietinėje Italijoje, ir
įvairius karinius taikinius
italų saloj Sicilijoje. Visi
amerikiečių lėktuvai sugri-
žo.

Įvairiuose oro veiksmuo-
se per dieną toje srityje tal-
kininkai sunaikino 16 ašies
lėktuvų, o savo neteko tik
penkių lėktuvų.

SMŪGIS JAPONAM AUSTRALIJS ORE

Australija, birž. 21.— 48
Japonijos lėktuvai mėgino
bombarduoti Darvino mies-
tą, Australijoje. Generolo
MacArthuro amerikiečiai
ir australai lakūnai nu-
kirto žemyn 9 priešų lėk-
tuvus, o 13-ką kitų taip suža-
lojo, kad reikia laikyti ir
juos sunaikintais. Tuomet
likučiai japonų lėktuvų
spruko atkal. Talkininkai
neteko tik dviejų lėktuvų.

Nauji Sovietų Bombanešiai Geriausi Pasaulij

London, birž. 21.— Anglų
dienraštis Daily Sketch ra-
šo, jog naujieji vidutiniai
Sovietų bombanešiai IL-4
yra greitesni ir smarkesni
negu bet kurio kito krašto
vidutiniai bombanešiai pa-
saulyje. Teigiama, kad So-
vietai leis anglams visapu-
siškai išstudijuoti šiuos rusų
bombanešius.

